

11.1.2023

Kyselyllä selvitetään kylien turvallisuutta

Kuusamon kaupunki toteuttaa kyläturvallisuuskyselyn alkuvuodesta 2023. Kyläturvallisuuskyselyn tavoitteena on kuulla asukkaiden näkemyksiä asuinalueensa ja kuntansa turvallisuudesta.

Kyselystä saatu tieto helpottaa yhteistyötä viranomaisten kanssa häiriötilanteiden ennaltaehkäisyssä ja hoitamisessa. Kysely antaa ideoita siihen, kuinka asukkaat yhdessä voivat parantaa oman kylänsä turvallisuutta. Selvitys kartoittaa myös kyläläisten resursseja häiriötilanteisiin varautumiseen ja tarpeita erilaisiin palveluihin ja naapurapuun.

Kyselyn tuloksien avulla voidaan parantaa kylien omaehtoista turvallisuutta, asukkaiden turvallisuudentunnetta ja viranomaistyötä.

Varautuminen on jokaisen asia

Kyläturvallisuus alkaa varautumisesta erilaisiin häiriötilanteisiin paikallisesti, yhteisöllisesti ja omatoimisesti. Varautuminen kuuluu kuntien lakisääteisiin tehtäviin, mutta se koskee meistä jokaista.

Hyvä varautuminen on parasta ennaltaehkäisyä, sanoo Kuusamon kaupungin turvallisuusjohtaja Jaakko Ritola.

Varautumisella pyritään ehkäisemään vaaratilanteita. Varautuminen auttaa huomioimaan normaaliolojen häiriötilanteet ja valmistelemaan toimenpiteitä poikkeusolojen varalta.

Päivittäisiin ja poikkeuksellisiin vaaratilanteisiin varautuminen on luonnollista aloittaa jokaisen omista tiedoista ja taidoista sekä asuin- ja työympäristön turvallisuusjärjestelyistä.

Eriyisesti harvaan asutuilla alueilla yksittäisten ihmisten merkitys omatoimisessa varautumisessa korostuu, jatkaa Ritola.

Turvallinen kylä on yhteinen asia

Turvallinen kylä rakentuu vahvasti kyläläisten toiminnasta.

Kyläläisten vastuulla on välittää tietoa turvallisuudesta ja omien voimavarojen riittämättömyydestä kaupungin päättäjille, jotta heillä ja muilla viranomaisilla olisi realistinen kuva turvallisuustilanteesta. Viranomaisten rooli on olla kylien ja kyläläisten tukena turvallisuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä.

Kyläturvallisuus on osa kaupungin turvallisuutta. Kaikki lähtee kylistä ja kyläläisistä.

Kyläturvallisuuden tavoitteena on vahvistaa asukkaiden omatoimista varautumista ja välittää tietoa turvallisuutta parantavista toimenpiteistä. Maaseudulla omatoimisuus korostuu erilaisten häiriötilanteiden kuten sähkökatkojen, onnettomuuksien ja tulipalojen aikana.

Vaikka häiriötilanteisiin varautuminen saattaa kuulostaa järeältä, on hyvä muistaa, että asukkaiden jokapäiväinen toiminta lisää turvallisuutta. Itse kukin voi tarkistaa, että naapurin ikäihmistä nähdään säännöllisesti ja että tutut kulkuyllät pysyvät hyvin hoidettuina.

- Jokainen voi tarjota apua kenelle tahansa, ikään tai sukupuoleen katsomatta. Apua on myös hyvä osata pyytää ja ottaa vastaan, muistuttaa hyvinvointikoordinaattori Pirkko Määttä.

Kyläturvallisuus on osa hyvinvointia

Turvallisuus ja turvallisuuden tunne ovat olennainen osa hyvinvointia ja kylän elinvoimaisuutta. Kyläturvallisuuden kokemus syntyy arkisessa ympäristössä. Se ulottuu paikallisista sosiaalisista verkostoista ja

11.1.2023

fyysisestä ympäristöstä aina pelastusviranomaisten varautumis- ja turvallisuussuunnitteluun saakka. Turvallinen kylä on monen eri toimijan yhteistyön tulos.

- Turvallisuus on pieniä tekoja ja yleinen hyvinvointi on koko kylän yhteinen juttu. Kyläturvallisuus on ajankohtaista erityisesti harvaan asutuilla seuduilla, missä väestö on maantieteellisesti laajalla alueella ja välimatka palveluiden ääreen on pitkä. Pelastuspalveluiden saaminen paikalle saattaa kestää, toteaa hyvinvointikoordinaattori Pirkko Määttä.

Turvallisuussuunnitelmasta apua häiriötilanteisiin

Ikääntyvän väestön yksinäisyys sekä kotona asumisen heikentyneet edellytykset ovat esimerkkejä turvallisuusriskeistä. Erityisesti harvaan asuttujen seutujen pikaista apua vaativina riskeinä voidaan mainita tulipalo sekä tapaturmat.

Turvallisuuden kehittämistyötä haastavat vähäiset resurssit ja puutteellinen tietopohja. Myös sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen tuo turvallisuusriskejä, joihin on kehitettävä uusia selviytymiskeinoja. Tykkylumikriisin aikaan kylätoimijoiden tekstiviestihälytysjärjestelmä osoittautui Kuhmossa toimivaksi ja tärkeäksi toimintamalliksi. Kylätoimijoiden paikallistuntemuksen ja vapaaehtoistyön avulla voitiin myös huolehtia siitä, että kukaan ei jäänyt pulaan.

Kehittämistyötä vaatii myös viestintä häiriötilanteissa. On sovittava yhteisesti, kuinka tieto saadaan kulkemaan, jos sähköt ovat poikki ja matkapuhelimet eivät toimi.

Kyläturvallisuutta voidaan tukea ja kehittää muun muassa tekemällä kylälle turvallisuussuunnitelma, kartoittamalla kylän vaaranpaikat ja toimenpiteitä tarvitsevat kohdat sekä harjoittelemalla yhdessä esimerkiksi ensiapu- ja alkusammutustaitoja. Kylien turvallisuussuunnitelman tekeminen on arjen yhteistyötä. Valmiit kyläturvallisuussuunnitelmat täydentävät osaltaan Kuusamon kaupungin varautumista ja valmiussuunnittelua. Kyläyhteisöjen sekä kotitalouksien varautumisella on suuri merkitys ja apu yhteiskunnalle sekä ennen kaikkea kylien ihmiselle itselleen.

- Turvallisuus-, pelastus- ja valmiussuunnitelmat tehdään aina meitä itseämme varten, korostaa turvallisuusjohtaja Jaakko Ritola.

Kyläturvallisuuskysely 2023

Vastaamalla kyselyyn annat Kuusamon kaupungille ja kyläyhdistykselle arvokasta tietoa ja olet mukana kehittämässä kyläturvallisuutta. Samalla lisäät kylien asukkaiden käsitystä oman kylän turvallisuudesta ja siitä, kuinka kyläläiset voivat yhdessä parantaa oman kylänsä turvallisuutta.

Kysely on avoinna 11.1. – 25.1.2023 ja vastaamaan pääset www.kuusamo.fi-verkkosivulla.

